

Zorginstituut Nederland

201801784

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2019040594

Datum 8 augustus 2019
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019039401

Onze referentie
2019040594

Uw referentie
201801784

Uw brief van
29 juli 2019

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 29 juli 2019 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een abdominoplastiek met fleur de lis correctie, inclusief navel reïnsertie en reven fascia abdominalis.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op plastische chirurgie omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Casus

Verzoekster is ongeveer twintig jaar geleden geopereerd in Iran omdat zij last had van haar darmen en buik. Deze operatie is ingrijpender geweest dan noodzakelijk met als gevolg dat er een groot litteken is ontstaan in de buikwand. Verzoekster ondervindt veel (psychische, volgens de brief van de psycholoog) hinder van het litteken. Ook is er volgens de psycholoog sprake van rest klachten na een hernia operatie. De behandelend plastisch chirurg heeft bij verweerder een aanvraag ingediend voor een abdominoplastiek met fleur de lis correctie, inclusief navel

reïnsertie en reën fascia abdominalis. Op het aanvraagformulier en in de brief d.d. 7 mei 2019 van de plastisch chirurg is aangegeven dat er geen sprake is van een verminking (die te vergelijken is met een derdegraads brandwond), een ernstige bewegingsbeperking of smetten. Wel stelt de plastisch chirurg dat de operatie niet als een cosmetische ingreep gezien kan worden. Verzoekster stelt dat er sprake is van een verminking die te vergelijken is met een derdegraads brandwond en dat verweerder ten onrechte voorbij is gegaan aan de brieven van de behandelend psycholoog en huisarts waaruit blijkt dat er wel degelijk sprake is van een afwijking van de buikwand.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
8 augustus 2019

Onze referentie
2019040594

Verweerder heeft de aanvraag voor een abdominoplastiek met fleur de lis correctie, inclusief navel reïnsertie en reën fascia abdominalis afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat er geen sprake is van verminking en/of een aantoonbare lichamelijke functiestoornis. Verweerder geeft aan dat de rest klachten na de herniaoperatie van verzoekster niet meegenomen zijn bij de beoordeling van de aanvraag.

Juridisch kader

Bij plastische chirurgie en overige behandelingen van het uiterlijk gaat het voornamelijk om de aanwezigheid van aantoonbare lichamelijke functiestoornissen of verminking, zoals omschreven is in artikel 2.4, onder b, van het Besluit zorgverzekering (Bzv).

Verminking

Het begrip verminking in artikel 2.4, eerste lid, sub b, van het Bzv is bij de invoering in 2006 niet nader toegelicht. Het artikellid is nadien niet meer gewijzigd. De term is overgenomen uit de ziekenfondsperiode en vindt zijn oorsprong in 1991. In de Regeling zorgverzekering (Rzv) wordt het begrip verminking niet genoemd, maar in de toelichting bij het schrappen van de behandeling abdominoplastiek per 1 januari 2007 van de niet te verzekeren prestaties wordt toch op het begrip verminking ingegaan:

Van verminking is sprake in geval van een ernstige misvorming die direct in het oog springt. Met het begrip verminking wordt bedoeld op verworven aandoeningen zoals misvormingen door brandwonden, misvormingen aan de handen door rheumatoïde arthritis, misvormingen door verlammingen van de aangezichtszenew, amputatie van ledematen of geamputeerde mammae. Er is sprake van een verminking bij een abdominoplastiek indien er een misvorming is die vergelijkbaar is met bovenstaande voorbeelden. Een overhang van de buik valt niet onder deze definitie.¹

In de Rechtspraak Zorgverzekeringen (RZA) wordt verminking nader gedefinieerd: Er is sprake van een verminking bij een ernstige verworven misvorming van een lichaamsdeel.²

VAV Werkwijzer

Daarnaast moet, omdat er sprake is van een behandeling die een puur cosmetisch karakter kan hebben, de aanvraag worden getoetst aan de verzekeringsvoorwaarden voor behandelingen van plastisch-chirurgische aard

¹ Staatscourant 30 oktober 2006, nr. 211

² Uitspraak Rechtbank Noord-Nederland, d.d. 08-11-2013; zaaknummer 419634 - CV EXPL 13-730

die zijn opgenomen in de VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard.³

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Uit de werkwijzer blijkt dat vergoeding van een abdominoplastiek mogelijk is bij:

Datum
8 augustus 2019
Onze referentie
2019040594

- Verminking door ziekte, ongeval of geneeskundige verrichting, hieronder wordt verstaan:
 - Een Pittsburgh Rating Scale graad 3, of
 - Een verminking van de buikwand die in ernst is te vergelijken met een derdegraads verbranding.
- Lichamelijke functiestoornissen
 - Onbehandelbaar smetten, of
 - een ernstige bewegingsbeperking.

Over smetten staat in de Werkwijzer opgenomen dat hieronder wordt verstaan chronische (> 6 maanden), onbehandelbare smetten, waarbij voldoende hygiënische maatregelen en een adequate medische/farmacologische behandeling onvoldoende resultaat hebben gehad (lichamelijke functiestoornissen). Bij de behandeling moet de landelijke richtlijn verpleging en verzorging 'Smetten (intertrigo) preventie en behandeling' zijn gevolgd.⁴

Onder lichamelijke functiestoornissen vallen niet rugklachten of een rectusdiastase (omdat er hierbij geen sprake is van een defect in de fascie en in de praktijk geen relatie aangetoond kan worden met eventuele functionele klachten).

Verder geldt dat om voor vergoeding in aanmerking te komen:

- 1 de BMI 30 of minder moet zijn en
- 2 het gewicht gedurende tenminste twaalf maanden stabiel is
- 3 de laatste bariatrische ingreep tenminste 18 maanden geleden heeft plaats gevonden.

Psychische klachten kunnen geen aanspraak geven op vergoeding. Vergoeding kan alleen plaatsvinden wanneer er sprake is van een 'lichamelijke functiestoornis'. Psychische klachten zijn daarmee uitgesloten door de wetgever als grond voor vergoeding vanuit de Zvw.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

In het dossier zijn foto's van matige kwaliteit bijgevoegd.

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier is niet aangetoond dat er sprake is van een lichamelijke functiestoornis, zoals een ernstige bewegingsbeperking of smetten, of verminking.

³ VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard (2019), versie 20.0. Geraadpleegd via: <https://www.vagz.nl/documents.php>

⁴ LEVV, NIVEL, NVDVV, Landelijke multidisciplinaire richtlijn smetten (intertrigo) preventie en behandeling, 2011. Geraadpleegd via: http://continentie.venvn.nl/Portals/20/Richtlijnen/richtlijn_smetten_2011-1.pdf

Hoewel het in het algemeen aannemelijk is dat er restklachten kunnen ontstaan na de verrichte (uitgebreide) hernia operatie, is het op basis van het dossier onduidelijk wat de aard en ernst van de klachten is. Ook is niet vast komen te staan dat de aangevraagde behandeling doelmatig is omdat onduidelijk is in hoeverre de ingreep het aspect van het litteken zal verbeteren. Daarnaast is niet onderbouwd waarom een littekencorrectie niet afdoende wordt geacht of niet mogelijk is.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
8 augustus 2019

Onze referentie
2019040594

Specifiek is er geen verminking aangetoond die overeenkomt met een PRS graad 3. Omdat deze schaal betrekking heeft op de gehele buikwand (en een evt. huidoverschot na een maagverkleining), moet ook naar de algemene omschrijving van verminking worden gekeken (zie onder het kopje juridisch kader). Er is sprake van een verminking bij een ernstige verworven misvorming van een lichaamsdeel. In de VAV-werkwijzer wordt verder aangegeven dat het ook kan gaan om "een verminking van de buikwand die in ernst is te vergelijken met een derdegraads verbranding". Hoewel op de foto's in het dossier een restlitteken is te zien, kan niet worden gesteld dat deze overeenkomt in ernst met een derdegraads brandwond of een ernstige verworven misvorming van een lichaamsdeel. Verzoekster verwijst naar de kenmerken van een brandwond in de acute fase, terwijl bedoeld wordt op de fase na genezing van de wond (zoals te zien is op de voorbeeld foto van verweerder in het dossier).

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier is niet aangetoond dat verzoekster een indicatie heeft voor het gevraagde. De behandeling komt derhalve niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Gelet op het bovenstaande adviseert het Zorginstituut tot afwijzing van het verzoek.

Hoogachtend,

